

De vervuiler betaalt

Milieuschade is voor cumelabedrijven een toenemend risico

Het risico dat er milieuschade wordt veroorzaakt, is voor cumelabedrijven vrij groot. Mest en olie zijn maar twee voorbeelden waarmee bedrijven werken en die dit kunnen veroorzaken. CUMELA Verzekeringen noemt het dan ook een toenemend risico voor bedrijven en gaat in op de claims, maar geeft ook praktische tips.

Dieselolie is bij het overtanken uit een IBC-tank gestroomd. De werknemers hebben bij terugkomst onvoldoende maatregelen getroffen en het voorval evenmin gemeld op kantoor. De dieselolie is via een rioolput in het afwateringswater gekomen en tevens door het asfalt gezakt. De saneringskosten bedroegen uiteindelijk meer dan een halve ton.

Bij een grote brand komt asbest vrij en de deeltjes verspreiden zich over het eigen terrein, grond van de gemeente en die van diverse burens. Mest stroomt uit een silo door een gat in de coating of omdat de mestafsluiter is gestolen. Bij een forse hagelbui wordt het asbest dak beschadigd en de onderliggende mest raakt vervuild. Er wordt in de grond gewerkt of een palletvork wordt in de grond weggezet en daarbij wordt een olieleiding beschadigd. Allemaal voorbeelden uit onze praktijk waarbij forse claims bij cumelabedrijven werden neergelegd. Moeten dergelijke claims worden betaald en door wie dan? En wat zijn de mogelijkheden om deze schades te voorkomen?

Milieuaantasting is een toenemend risico voor cumelabedrijven. Door brand, storm of lekkage kan de bodem, het water of de lucht verontreinigd raken. Zelfs een in de kern ongevaarlijke stof als dierlijke mest kan bij plotselinge uitstroom in grotere hoeveelheden een flinke schade veroorzaken. De ellende blijft vaak niet beperkt tot het eigen bedrijf, want zo'n calamiteit heeft ook effecten op de omgeving en de mensen die daar wonen.

Verontreiniging van het milieu wordt steeds minder geaccepteerd vanuit de samenleving. Minder dan voorheen kom je ermee weg of krijg je sowieso de gelegenheid om het zelf op te lossen. Al snel staan er allerlei mensen omheen en

via de digitale weg wordt alles vastgelegd en verspreid. De controle na een calamiteit op mogelijke milieuschade is verscherpt en de kosten van sanering zijn door de verscherpte regelgeving enorm gestegen. Het aantal aansprakelijkheidsclaims rondom milieuschade zal daardoor de komende jaren naar verwachting sterk toenemen.

De vervuiler betaalt

In het geval van milieuschade is het uitgangspunt: de vervuiler betaalt. Zo is het wettelijk ook geregeld. Het gaat daarbij niet om de vraag of je schuld hebt of aansprakelijk bent. Als de vervuiling bij jou vandaan komt, draag je alle bijbehorende kosten. Als jouw loods buiten jouw schuld om afbrandt en daarbij komt asbest vrij, dan komen de kosten voor het opheffen van de vervuiling en het saneren voor jouw rekening. Overheden kunnen de kosten om milieuschade te voorkomen, te herstellen of te beperken verhalen op de (potentiële) vervuiler. Daarnaast kunnen overheden (Omgevingsdienst) met deze regeling de vervuiler dwingen zelf en op eigen kosten maatregelen te nemen. Daarbij kunnen forse boetes worden opgelegd.

Huurders denken vaak dat de eigenaar van het pand voor deze kosten aansprakelijk is. In de Wet milieubeheer staat echter dat de bedrijfsmatig gebruiker van een pand verantwoordelijk is en kan worden aangesproken voor deze kosten. Deze gebruiker hoeft niet per se de eigenaar te zijn.

Hoe voorkom je milieuschade?

Om milieuschade te voorkomen, kun je denken aan technische en organisatorische maatregelen:

- Brand leidt vaak tot flinke milieuschade. Neem maatregelen om het risico op brand te verkleinen en win advies in bij een deskundige. Denk aan het realiseren van een damwand, zodat bluswater wordt gestopt voordat het schade veroorzaakt.
- Zorg voor een goed aangelegde elektrische installatie en laat voertuigen, materieel, installaties, slangen, leidingen, vulopeningen en dergelijke periodiek inspecteren en onderhouden.
- Sla gevaarlijke stoffen (conform de Nederlandse richtlijn PGS 15) gescheiden op en plaats oliën en chemicaliën in of

Het advies van CUMELA Verzekeringen?

Wees u bewust van de risico's van milieuschade die uit uw bedrijfsvoering voortvloeien. Neem de nodige maatregelen om deze risico's te beperken en waar mogelijk te voorkomen en laat u voor zover nodig goed voorlichten over verzekeringsoplossingen.

op lekbakken. Sla gasflessen niet op in de buurt van auto's en werkmateriaal om aanrijdingen te voorkomen.

- Is er binnen het pand of op het terrein ergens sprake van verhoogd risico? Maak dit dan duidelijk met waarschuwingsborden en -stickers. Gebruik geplastificeerde veiligheidskaarten voor medewerkers en schoonmaakploegen.
- Zorg dat alleen bevoegd personeel toegang heeft tot ruimtes met gevaarlijke stoffen en tot de gevaarlijke stoffen zelf. Sluit deze ruimtes goed af.
- Zorg voor een helder noodplan, zodat er bij het ontstaan van milieuschade snel en goed wordt gehandeld. Laat medewerkers oefenen met dit plan, zodat ze weten wat ze moeten doen.

“Verontreiniging milieu minder geaccepteerd”

Het voorkomen en beperken van milieuschade heeft daarnaast te maken met het gedrag van mensen en daarbij geeft u als ondernemer zelf het goede voorbeeld. Wees alert op de risico's van milieuvervuiling en wijst uw medewerkers en anderen die voor u werken op de gevaren. Gok niet en neem geen onverantwoorde risico's. Laat contact opnemen in geval van twijfel.

Als er toch iets gebeurt, laat het dan zo snel mogelijk melden. Wees transparant naar anderen toe en toon u proactief. Los het zelf op, als het kan en mag. Zo niet, werk dan zo veel mogelijk mee en probeer waar mogelijk bij te sturen om schade te beperken en op te lossen.

Is milieuschade verzekerd?

De verzekering van werkmateriaal of (vracht)auto's biedt dekking als er sprake is van aansprakelijkheid voor milieuschade veroorzaakt met of door het motorrijtuig. Zo is er dekking als brandstof, olie of gevaarlijke stoffen worden verloren. Dat geldt ook voor varend werkmateriaal. Als een hydrauliekslang breekt of een vrachtauto of maaiboot op zijn kop in de sloot belandt, is de schade door de uitgestroomde olie verzekerd.

De overige reguliere verzekeringen bieden weinig tot geen toegevoegde waarde. De bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering sluit in de meeste gevallen milieuschade uit. Enkel personenschade als gevolg van milieuverontreiniging is meestal wel meeverzekerd. Op de brandverzekering zijn opruimingskosten van (delen van) het pand en de inventaris verzekerd, maar asbest en saneringskosten van bodem, water en lucht zijn niet verzekerd.

In veel gevallen is een milieuschadeverzekering dan ook aan te raden. Los van de aansprakelijkheid worden in geval van een milieuaantasting de kosten van sanering en de schade aan gebouwen, goederen en bedrijfsschade vergoed. Daarmee is de milieuschadeverzekering een goede en praktische aanvulling op eerdergenoemde verzekeringen, waarbij wordt aangesloten bij het uitgangspunt 'de vervuiler betaalt'.

TEKST & FOTO'S: Herman Arissen en Marcel Elferink

Nog twee voorbeelden van hoe milieuschade kan ontstaan.